

Regeling van Onze Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van PM datum, nr. 2023 PM, houdende regels met betrekking tot het verstrekken van een specifieke uitkering ten behoeve van de regionale structuur van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdeel m, van het Besluit van 29 oktober 2022, houdende het stellen van regels over het verstrekken van specifieke uitkeringen aan gemeenten of provincies voor activiteiten die passen in het rijksbeleid met betrekking tot het bouwen, het wonen en de woonomgeving (Stb. 2022, 452);

Besluit:

Artikel 1 Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

accounthouder: de aan de gemeente gekoppelde contactpersoon van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie;

budgethouder: gemeente die door de colleges van burgemeester en wethouders in de gemeenten binnen de regio is aangewezen als budgethouder;

de minister: de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;

NPLW: Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie;

regio: regio die door gemeenten is gevormd aan de hand van de regio-indeling van de Regionale Energiestrategieën;

regiocoördinator: een door de colleges van burgemeester en wethouders in de gemeenten binnen de regio aangewezen regiocoördinator voor de warmtetransitie;

transitievisie warmte: beleidsdocument dat een eerste richting geeft aan de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving;

uitvoeringsplan: concretisering van de transitievisie warmte dat beschrijft hoe de gemeente de wijkgerichte aanpak in specifieke wijken of buurten wil uitvoeren of regisseren.

Artikel 2 Activiteiten waarvoor een uitkering kan worden verstrekt

1. De minister kan op aanvraag een specifieke uitkering verstrekken aan een budgethouder voor activiteiten die tot doel hebben om regionaal samen te werken ten behoeve van het uitvoeren van de transitievisie warmte of voor het maken en uitvoeren van het uitvoeringsplan.

2. De activiteiten, bedoeld in het eerste lid, omvatten:

- a. het gezamenlijk door gemeenten organiseren of inhuren van expertise voor of projectmatige ondersteuning van de warmtetransitie en deze inzetten in de regio;
- b. het aanstellen of aannemen van een regiocoördinator;
- c. het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg of zorgen dat bestaande overleggen die zich hiervoor lenen worden voortgezet;
- d. op regionaal niveau naar behoefte verbinding leggen met andere bovenlokale opgaven.

3. De regiocoördinator is verantwoordelijk voor:

- a. het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg over de lokale warmtetransitie of zorgen dat bestaande overleggen die zich hiervoor lenen worden voortgezet;
- b. het zijn van aanspreekpunt voor accounthouders van het NPLW;
- c. het leveren van voortgangsinformatie voor een monitor;
- d. het verspreiden van kennis en informatie ontvangen van het NPLW;
- e. het deelnemen aan bijeenkomsten voor het netwerk van regiocoördinatoren en het doorgeven van signalen en lessen aan de accounthouders van het NPLW; en

f. het coördineren van de aansluiting van relevante partijen bij het afstemmingsoverleg naar behoefte van de regio.

Artikel 3 Verdeling van het uitkeringsplafond

1. De minister kan per kalenderjaar in totaal ten hoogste € 9.000.000,- aan specifieke uitkeringen verstrekken verminderd met het bedrag aan compensabele BTW.
2. Een specifieke uitkering bedraagt per kalenderjaar per regio het genoemde bedrag in bijlage I verminderd met het bedrag aan compensabele BTW.
3. De minister stort de uitkering op het rekeningnummer van de budgethouder verminderd met het bedrag aan compensabele BTW. Het bedrag aan compensabele BTW stort de minister in het BTW-compensatiefonds. De budgethouder kan de compensabele BTW via het BTW-compensatiefonds terugvorderen.

Artikel 4 Aanvraagperiode en wijze van indienen

1. Een aanvraag voor een specifieke uitkering kan eenmaal per kalenderjaar worden ingediend vanaf 1 juli 2023 tot en met 1 juli 2025.
2. Een aanvraag bevat ten minste:
 - a. een omschrijving van de regio en welke gemeenten binnen de regio vallen;
 - b. een omschrijving van de beoogde activiteiten waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd en de wijze waarop de activiteiten bijdragen aan het doel, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
 - c. een begroting, waaronder het bedrag of een inschatting hiervan aan BTW-kosten waarop de regio aanspraak kan maken uit het BTW-compensatiefonds;
 - d. de verwachte begin- en einddatum van de activiteiten; en
 - e. het bankrekeningnummer waarop de specifieke uitkering dient te worden gestort, inclusief een bewijs dat de bankrekening op naam van de aanvrager staat.
3. Per regio kan maximaal één keer per jaar een specifieke uitkering worden verstrekt.
4. Een aanvraag wordt ingediend via PM
5. De minister neemt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag een besluit omtrent de verstrekking van een specifieke uitkering.

Artikel 5 In aanmerking komende kosten

1. De kosten voor levering van goederen of diensten door derden worden door de aanvrager marktconform bepaald.
2. Een specifieke uitkering kan worden verstrekt voor alle kosten die direct samenhangen met de activiteiten, bedoeld in artikel 2, eerste lid.
3. Een specifieke uitkering wordt niet verstrekt voor BTW voor zover deze kosten in aanmerking komen voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds of aftrek op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968.

Artikel 6 Beoordeling en weigeringsgronden

Een aanvraag voor een specifieke uitkering wordt afgewezen, indien:

- a. de activiteiten in de aanvraag niet vallen onder de activiteiten, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
- b. niet aannemelijk is dat de activiteiten in de aanvraag voor 1 januari 2027 zijn afgerond; of
- c. de aanvraag onvoldoende of niet de juiste informatie bevat om deze te beoordelen.

Artikel 7 Verplichtingen ontvanger specifieke uitkering

1. De ontvanger van de specifieke uitkering is verplicht om:
 - a. de activiteiten, bedoeld in artikel 2, eerste lid, af te ronden voor 1 januari 2027;
 - b. het NPLW namens de minister op verzoek te informeren over de voortgang van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering is verstrekt; en
 - c. op verzoek informatie te verschaffen ten behoeve van door de minister ingestelde onderzoeken die erop zijn gericht informatie te verkrijgen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het NPLW en de regionale structuur in relatie tot het klimaatbeleid.
2. Indien de uitvoering van de activiteiten voor de datum, genoemd in het eerste lid, onderdeel a, buiten de schuld van de ontvanger van de specifieke uitkering niet mogelijk is, kan de minister die termijn op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de ontvanger eenmaal met ten hoogste een jaar verlengen.

Artikel 8. Bestemming niet-gebruikte middelen

1. De minister kan het restant van een specifieke uitkering terugvorderen als de specifieke uitkering niet of niet geheel is besteed voor 1 januari 2027.
2. In afwijking van het eerste lid kan de minister, indien sprake is van een verlenging van de termijn voor de uitvoering van de activiteiten als bedoeld in artikel 7, tweede lid, het restant van een specifieke uitkering terugvorderen als de specifieke uitkering niet of niet geheel is besteed voor 1 januari 2027.

Artikel 9 Verantwoording en terugvordering

1. De bijlage bij de jaarrekening over het jaar waarvoor de specifieke uitkering wordt verstrekt, bevat de verantwoordingsinformatie, bedoeld in artikel 58a van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet.
2. De minister stelt de specifieke uitkering vast nadat de budgethouder, op de in het eerste lid bedoelde wijze, de eindverantwoording aan de minister heeft verstrekt. Indien de uiterlijke datum voor het afronden van de activiteiten, bedoeld in artikel 2, is verstreken en de gemeente geen eindverantwoording heeft verstrekt, stelt de minister de specifieke uitkering vast aan de hand van de eerstvolgende verantwoordingsinformatie.
3. Als uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat de specifieke uitkering niet of niet volledig is besteed aan de activiteiten waarvoor deze is verstrekt, of onrechtmatig is besteed, kan de uitkering ter hoogte van het niet of onrechtmatig bestede deel door de minister worden teruggevorderd. De minister doet binnen een jaar na ontvangst van de verantwoordingsinformatie mededeling van de terugvordering aan de ontvanger van de specifieke uitkering.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 juli 2023 en vervalt met ingang van 1 januari 2027, met dien verstande dat deze regeling van toepassing blijft op specifieke uitkeringen die op grond van deze regeling vóór laatstgenoemde datum zijn verstrekt.

Artikel 11 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Hugo de Jonge

Bijlage I Verdeling middelen

Bijlage bij artikel 3, tweede lid, van de regeling

Regio	Basis bedrag (1 FTE)	% aantal gemeenten in regio	Bedrag naar verdeling gemeenten	% aantal inwoners in regio	Bedrag naar verdeling inwoners	Totaalbedrag 2023 (in €)
Achterhoek	100.000	0,023	105.263,16	0,017	25.590,86	230.854,02
Alblasserwaard	100.000	0,006	26.315,79	0,005	7.015,878	133.331,67
Amersfoort	100.000	0,020	92.105,26	0,017	26.173,53	218.278,79
Arnhem Nijmegen	100.000	0,047	210.526,32	0,043	63.887,84	374.414,15
Cleantech	100.000	0,020	92.105,26	0,020	29.515,1	221.620,37
Drechtsteden	100.000	0,020	92.105,26	0,017	24.958,57	217.063,83
Drenthe	100.000	0,035	157.894,74	0,028	42.443,77	300.338,51
Flevoland	100.000	0,018	78.947,37	0,025	37.074	216.021,36
Foodvalley	100.000	0,023	105.263,16	0,021	31.442,01	236.705,16
Fruitdelta Rivierenland	100.000	0,023	105.263,16	0,014	21.400,66	226.663,82
Fryslân	100.000	0,053	236.842,11	0,037	55.769,81	392.611,92
Goeree-Overflakkee	100.000	0,003	13.157,89	0,003	4.353,245	117.511,14
Groningen	100.000	0,029	131.578,95	0,034	50.325,25	281.904,20
Hart van Brabant	100.000	0,026	118.421,05	0,027	39.946,57	258.367,62
Hoeksche Waard	100.000	0,003	13.157,89	0,005	7.564,947	120.722,84
Holland Rijnland	100.000	0,038	171.052,63	0,033	49.181,49	320.234,12
Metropoolregio Eindhoven	100.000	0,061	276.315,79	0,045	67.456,92	443.772,71
Midden-Holland	100.000	0,015	65.789,47	0,014	20.810,32	186.599,79
Noord- en Midden-Limburg	100.000	0,044	197.368,42	0,030	44.704,52	342.072,94
Noord-Holland Noord	100.000	0,050	223.684,21	0,039	58.284,58	381.968,79
Noord-Holland Zuid	100.000	0,079	355.263,16	0,127	189.843,5	645.106,70
Noordoost Brabant	100.000	0,029	131.578,95	0,035	52.776,41	284.355,36
Noord-Veluwe	100.000	0,020	92.105,26	0,011	16.109,08	208.214,34
Rotterdam-Den Haag	100.000	0,061	276.315,79	0,137	206.223,6	582.539,41
Twente	100.000	0,041	184.210,53	0,036	54.055,67	338.266,19
U16	100.000	0,047	210.526,32	0,055	82.658,52	393.184,84
West-Brabant	100.000	0,047	210.526,32	0,041	60.920,87	371.447,18
West-Overijssel	100.000	0,032	144.736,84	0,031	45.875,99	290.612,83
Zeeland	100.000	0,038	171.052,63	0,022	32.980,58	304.033,21
Zuid-Limburg	100.000	0,047	210.526,32	0,034	50.655,85	361.182,17
Totaal	3.000.000		4.500.0000		1.500.000	9.000.000

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Met deze regeling wordt een specifieke uitkering vastgesteld om gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van de transitievisies warmte (TVW). In het Klimaatakkoord¹ is onder andere afgesproken dat alle woningen en gebouwen in Nederland in 2050 volledig zijn overgestapt van aardgas naar schone, duurzame energiebronnen. Voor de gebouwde omgeving komt dit neer op een tussendoelstelling van 3,4 Mton CO₂-reductie in 2030. De warmtetransitie draagt in belangrijke mate bij aan dit klimaatdoel. Het betekent dat voor 2030 circa 1,5 miljoen woning-equivalenten van het aardgas af of verduurzaamd moeten zijn. Ook is afgesproken dat een deel van de opgave gerealiseerd moet worden via een wijkgerichte aanpak. Het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) ondersteunt, samen met het Expertise Centrum Warmte, gemeenten sinds 2018 bij de invulling aan deze opgave. In het PAW werd in 66 proeftuinen geleerd hoe een collectieve aanpak voor het aardgasvrij of aardgasvrij-ready maken van wijken ingericht en opgeschaald kan worden. Steeds meer gemeenten gaan aan de slag met de uitvoering van de TVW's. Dit vraagt om ondersteuning van alle gemeenten, zodat zij niet steeds zelf het wiel uit hoeven te vinden.

In het Beleidsprogramma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving is opgenomen dat de komende jaren wordt voortgebouwd op het PAW en het Expertise Centrum Warmte in een nationaal programma voor alle gemeenten: het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW). Het doel van het NPLW is om gemeenten zo optimaal mogelijk te ondersteunen bij hun regierol in de warmtetransitie.

In de verkennende fase is geconstateerd dat een regionale laag dichter bij de gemeenten nodig is. Zij hebben namelijk vooral behoefte aan capaciteit die concreet kan helpen bij de uitvoering, en merken tegelijkertijd dat dit voor sommige specialistische expertise lastig in te huren is op gemeentelijk niveau en dat het inefficiënt is als elke gemeente dezelfde expertise gaat ontwikkelen. Daarom is een regionale structuur onderdeel van het NPLW om gemeenten met financiële middelen passend bij de regionale behoefte te ondersteunen in de warmtetransitie.

2. Inhoud

2.1 Doel regionale structuur

Deze regeling beoogt gemeenten financieel te ondersteunen bij de uitvoering van de TVW's. Gemeenten ontvangen daarvoor de middelen via de budgethoudende gemeente. De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten binnen een regio moeten een gemeente aanwijzen die als budgethouder zal fungeren. Als onderdeel van het NPLW is een regionale structuur voorzien. Achterliggende gedachte hierbij is om gemeenten in staat te stellen om passend bij de lokale behoefte regionaal ondersteuning te organiseren. Enerzijds door bijvoorbeeld efficiënt capaciteit en expertise in te zetten in verband met krapte op de arbeidsmarkt en de specialistische kennis die nodig is. Dit kan door regionale bundeling van gemeentelijke uitvoeringslasten. Anderzijds om regionale afstemming te faciliteren, tussen gemeenten onderling en met stakeholders, zoals bijvoorbeeld de netbeheerders en groot vastgoedbezitters. Doel van de regionale structuur als onderdeel van het NPLW is dat gemeenten door samen te werken in een regionale structuur naar verwachting beter kunnen inspelen op en organiseren ten behoeve van het regie voeren in de warmtetransitie waaronder het uitvoeren (en opstellen) van de TVW's en uitvoeringsplannen. Hierbij zijn de volgende neven-doelen te onderscheiden:

¹ <https://www.klimaatakkoord.nl/gebouwde-omgeving/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord-hoofdstuk-gebouwde-omgeving>.

- Gemeenten worden beter in staat gesteld efficiënt de beperkte arbeidskracht voor de warmtetransitie in te zetten in een regio;
- Gemeenten organiseren regionaal expertise voor gerichte of projectmatige ondersteuning van de warmtetransitie;
- Gemeenten worden in staat gesteld op regionaal niveau naar behoefte (beter) verbinding te leggen tussen de lokale warmtetransitie en andere bovenlokale opgaven en de krachten te bundelen met eventueel bestaande provinciale (dan wel regionale) ondersteuningsprogramma's voor gemeenten in de warmtetransitie;
- Er wordt voorgebouwd op of er ontstaat een regionaal afstemmingsoverleg, waarbij alle gemeenten in een regio betrokken worden. Hierdoor wordt het mogelijk om knelpunten en lessen op te halen en te delen en gemeenten onderling beter te verbinden op de opgave. Via het NPLW kunnen de lessen en knelpunten nationaal verspreid worden en beleidsknelpunten worden geagendeerd bij de beleidsmakers;
- De regionale structuur fungeert als schakel tussen het NPLW en gemeenten (maar is zeker niet de enige vorm van contact tussen NPLW en gemeenten).

2.2 Regio-indeling

Gemeenten gaan samenwerken in een regio. Uitgangspunt is dat bestaande structuren worden aangehouden voor de regio-indeling. Gezien de sterke nadruk op de wens van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om geen nieuwe regio's te vormen, wordt een regiovoorstel richting gemeenten gemaakt op basis van de RES-regio indeling.

Randvoorwaarden voor de regiovorming zijn:

- Gemeenten vormen zich in een regio naar RES-regio indeling;
- Elke regio wijst 1 gemeente aan als budgetbeheerder;
- Elke regio levert een regiocoördinator.

Elke regio wordt gevraagd 1 gemeente aan te wijzen als budgetbeheerder. Ook levert elke regio een regiocoördinator, bij voorkeur iemand in dienst bij een van de gemeenten of, indien gewenst door de gemeenten in de regio, kan dit ook iemand in dienst zijn bij de provincie of omgevingsdienst.

3. Relatie tot hogere en andere nationale regelgeving

3.1 Algemene wet bestuursrecht

Een beschikking tot het verstrekken van een specifieke uitkering is een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Indien de budgethoudende gemeente het niet eens is met de beschikking van de minister, dan kan die daartegen in bezwaar gaan en vervolgens beroep bij de bestuursrechter instellen op grond van de Awb.

3.2 Besluit van 29 oktober 2022, houdende het stellen van regels over het verstrekken van specifieke uitkeringen aan gemeenten of provincies voor activiteiten die passen in het rijksbeleid met betrekking tot het bouwen, het wonen en de woonomgeving (Stb. 2022, 452) (hierna: het Besluit)

De delegatiegrondslag voor het regelen van een specifieke uitkering is opgenomen in artikel 3 van het Besluit. In dit geval valt de activiteit onder artikel 2, eerste lid, onderdeel m, van het Besluit. Deze regeling draagt immers bij aan de duurzaamheid en bruikbaarheid van gebouwen.

3.3 Financiële-verhoudingswet

De financiële verhouding tussen het Rijk en medeoverheden is geregeld in de Financiële-verhoudingswet. Daarom is in deze ministeriële regeling toepassing gegeven aan artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet met betrekking tot de wijze van verantwoording door de

budgethoudende gemeente van de besteding van de specifieke uitkering en de eventuele terugvordering als deze onrechtmatig zou worden besteed. Dit is gedaan in lijn met het uitgangspunt bij specifieke uitkeringen om de wijze van verantwoording en terugvordering in de regeling van de specifieke uitkering op te nemen.

3.4 Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (hierna: het wetsvoorstel)

Dit wetsvoorstel bevat de juridische uitwerking van enkele afspraken die in het Klimaatakkoord zijn gemaakt over de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Het bevat voorstellen die in het bijzonder van belang zijn voor de gemeentelijke planvorming van de wijkgerichte verduurzaming van de bestaande bouwvoorraad. Bovendien bevat het wetsvoorstel waarborgen die ervoor zorgen dat het proces en de besluitvorming zorgvuldig verlopen en burgers niet tussen wal en schip raken. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de afspraak uit het Klimaatakkoord over de wetgevingsagenda voor de wijkgerichte aanpak, dat het Rijk de (uitvoerings)regels van de Omgevingswet herijkt om de energietransitie zoveel mogelijk te faciliteren en onnodige belemmeringen weg te nemen. Een onderdeel van het wetsvoorstel is het verankeren van de transitievisie warmte als instrument onder de Omgevingswet. In de transitievisie warmte nemen gemeenten de plannen voor de verduurzaming van wijken op. De transitievisie warmte zal komen te gelden als een onverplicht programma onder de Omgevingswet, genaamd het warmteprogramma.

3.2 Staatssteun

Bij het gebruik van de gelden door de gemeenten bij de toepassing van deze specifieke uitkering dienen de Europese staatssteunregels in acht te worden genomen. Aangezien de uitwerking van de regionale ondersteuning aan de gemeenten is, kan niet op voorhand op rijksniveau een staatssteuntoets voor deze regeling worden uitgevoerd. Om staatssteun aan derden bij het opzetten van het programma door de gemeente te voorkomen, is in deze regeling voorgeschreven dat de inschakeling van derden tegen marktconforme voorwaarden moet plaatsvinden (zie artikel 5). Om zicht te krijgen op eventuele staatssteunaspecten op het niveau van de uiteindelijk begunstigen of hun adviseurs, zal de gemeente een staatssteuntoets moeten (laten) uitvoeren als meer bekend is over de activiteiten in de regionale structuur. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het correct toepassen van de staatssteunregels, omdat de gemeenten en regio's een beleidsruimte hebben om de gelden in te zetten voor projecten die zij zelf op hun merites beoordelen. Volgens de interdepartementale afspraken over staatssteun moeten de gemeenten daarom zelfstandig een staatssteuntoets uitvoeren.² Daarbij is met name van belang de vraag of er sprake is van bevoordeling van maatschappelijk vastgoedeigenaren of hun adviseurs die een onderneming in Europeesrechtelijke zin (als bedoeld in artikel 107, lid 1, VWEU) zijn en deze door de subsidie van de regionale structuur bepaalde kosten, die ze normaal zelf moeten betalen, niet hoeven te dragen. Het ministerie van BZK coördineert provinciale staatssteunprocedures via het Coördinatiepunt Staatssteun Decentrale Overheden (hierna: CSDO BZK).

4. Uitvoering

Deze regeling zal worden uitgevoerd door de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

5. Gevolgen

5.1 Regeldrukgevolgen en administratieve lasten

Aangezien het om specifieke uitkeringen aan gemeenten gaat, brengt de regeling geen administratieve lasten voor burgers en bedrijven met zich mee. De regeling brengt wel bestuurlijke en administratieve lasten voor gemeenten mee, aangezien zij een aanvraag moeten indienen om in

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0040099/2017-10-21>

aanmerking te komen voor onderhavige specifieke uitkering. De verantwoordingslasten voor gemeenten worden zoveel mogelijk beperkt door de verantwoording via SiSa te laten verlopen.

5.2 Financiële gevolgen Rijk

Voor het NPLW is in totaal € 15 miljoen beschikbaar op de begroting 2023 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hiervan is € 9 miljoen beschikbaar gesteld uit de uitvoeringsmiddelen voor medeoverheden, voor de specifieke uitkering regionale structuur aan gemeenten. Het betreft een specifieke uitkering voor gemeenten. De betaling zal in Q3 van 2023 plaatsvinden.

Voor 2024 en 2025 is weer €9 miljoen beschikbaar. Het NPLW dient een langlopend programma tot 2030 te worden. Hiervoor zijn middelen gereserveerd. In 2024 wordt het programma geëvalueerd en worden beslissingen genomen over het voortzetten van financiering na 2025.

8. Consultatie en advies

8.1 Code interbestuurlijke verhoudingen

PM

8.2 Internetconsultatie

PM

II. Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit onderdeel bevat verschillende definities. Het NPLW is een interbestuurlijk programma van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de VNG en het IPO. Brancheorganisaties Netbeheer Nederland en Aedes hebben een vaste plek aan tafel bij de overleggen, vanwege hun belangrijke rol in de uitvoering van de warmtetransitie. Daarnaast kent het NPLW verschillende samenwerkingspartners, zoals de Participatie Coalitie, Milieu Centraal, TNO, CBS en Platform 31. Het doel van het NPLW is om gemeenten te ondersteunen bij de warmtetransitie, door landelijk en lokale kennis en expertise beschikbaar te stellen, goede voorbeelden te delen, knelpunten te signaleren en een bijdrage te leveren aan oplossingen. De NPLW accounthouders houden nauw contact met alle gemeenten.

In de Regionale Energiestrategie wordt gewerkt aan het opwekken van duurzame energie op land en wordt gezocht naar duurzame warmtebronnen. Overheden, inwoners, bedrijfsleven, netbeheerders, energiecoöperaties en maatschappelijke organisaties hebben elkaar nodig. Daarom werken al deze partijen in 30 energieregio's in Nederland samen aan de Regionale Energie Strategieën: de RES. Deze energieregio's worden de RES-regio's genoemd³. Daarnaast voorkomt afstemming met omliggende gemeenten dat een warmtebron ten onrechte dubbel gebruikt wordt of juist onbenut blijft. Dat is de reden dat inzicht in de warmtevraag en het warmte-aanbod onderdeel uitmaakt van de Regionale Energiestrategie.

Als de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (wgiw) in werking treedt, wordt met het warmteprogramma voortgebouwd op de transitievisies warmte. Reeds vastgestelde TVW's zullen onder bepaalde voorwaarden met een warmteprogramma gelijk worden gesteld.

Artikel 2

In dit artikel is geregeld dat een specifieke uitkering kan worden verstrekt aan gemeenten voor activiteiten die tot doel hebben om regionaal samen te werken ten behoeve van het uitvoeren van

³ [RES Regio's op de kaart - Regionale Energiestrategie \(regionale-energiestrategie.nl\)](https://www.regionale-energiestrategie.nl)

de TVW's en van uitvoeringsplannen. Het uitvoeringsplan is een concretisering van de TVW en beschrijft hoe de gemeente de wijkgerichte aanpak in (een) specifieke wijk(en) of buurt(en) wil (laten) uitvoeren of regisseren.

Van het beschikbare budget voor de regio kan een deel ingezet worden voor de inzet van de gemeente die fungeert als centraal aanspreekpunt (regiocoördinatorschap, budgetbeheer etc.). Deze persoon is verantwoordelijk voor het organiseren van de afstemmingsoverleggen tussen de gemeenten in de regio en, indien van toepassing, met de provincie. Indien gewenst kunnen hier ook andere relevante stakeholders bij aansluiten. Ook fungeert deze coördinator als aanspreekpunt voor het NPLW, kan deze deelnemen aan netwerkbijeenkomsten vanuit het NPLW en haalt de coördinator zowel knelpunten op uit de regio als kennis bij het NPLW, voor bredere verspreiding onder gemeenten en partners in de regio.

De gemeenten kunnen daarnaast de middelen inzetten voor het organiseren van uitvoerende capaciteit in de regio ten behoeve van de uitvoering van de warmtetransitie. Gemeenten kunnen er voor kiezen om bijvoorbeeld een expert in te huren die projectmatig bij meerdere gemeenten in de regio meedraait, voor procesondersteuning in wijken, inbreng van specialistische kennis (bijvoorbeeld voor juridische of financiële uitzoekpunten) of ter ondersteuning van het opstellen van de gemeentelijke beleidsdocumenten.

Artikel 3

In dit artikel is geregeld dat de minister per kalenderjaar in totaal ten hoogste € 9.000.000,- aan specifieke uitkeringen kan verstrekken verminderd met het bedrag aan compensabele BTW. Het bedrag exclusief compensabele BTW wordt bij beschikking toegekend aan de aangewezen budgethoudende gemeente, zoals opgenomen in bijlage I. De middelen per regio, zoals opgenomen in bijlage I, zijn berekend aan de hand van een verdeelsleutel, waarbij uit gegaan is van een basisbedrag per gemeente goed voor ongeveer 1 fte en een verdeling van de overige middelen aan de hand van het aantal gemeenten in een regio en het inwonersaantal. Het bedrag aan compensabele BTW stort de minister in het BTW-compensatiefonds.

De maatregelen ten behoeve van de uitvoering van de programma's waarvoor de uitkering kan worden verstrekt kunnen maatregelen zijn waarover de gemeente BTW verschuldigd is. Gemeenten wordt gevraagd daar in de aanvraag rekening mee te houden en het aan BTW verschuldigde bedrag in de aanvraag op te geven. Bij de toekenning van een specifieke uitkering zal de bijdrage exclusief BTW worden toegekend aan de gemeente, en de BTW-component worden gestort in het BTW-compensatiefonds van het Ministerie van Financiën. Gemeenten kunnen op grond van de relevante wet- en regelgeving een beroep doen op teruggave van de betaalde BTW-componenten.

Artikel 4

In het eerste lid is geregeld dat de aanvraagtermijn voor gemeenten voor de specifieke uitkering loopt vanaf 1 juli 2023 tot en met 31 december 2025. In het tweede lid is geregeld waaruit de aanvraag ten minste moet bestaan. In het derde lid is geregeld dat per regio maximaal 1 aanvraag per jaar kan worden ingediend. In het vierde lid is geregeld dat een aanvraag kan worden ingediend via een formulier dat beschikbaar wordt gesteld op de website van PM. In het vijfde lid is geregeld dat de minister binnen 8 weken een besluit moet nemen op de aanvraag.

De beoordeling van de aanvragen vindt plaats in het licht van het doel van de activiteiten, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Artikel 5

In dit artikel is geregeld dat de kosten voor levering van goederen of diensten door derden worden door de aanvrager marktconform bepaald. In het tweede lid is bepaald dat een specifieke uitkering kan worden verstrekt voor alle kosten die direct samenhangen met de activiteiten, bedoeld in artikel 2, eerste lid, die zijn opgenomen in de aanvraag. In het derde lid is bepaald dat een specifieke

uitkering niet wordt verstrekt voor kosten voor activiteiten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, die uit anderen hoofde ten behoeve van de aanvrager zijn of worden gesubsidieerd of gefinancierd en voor BTW voor zover deze kosten in aanmerking komen voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds of aftrek op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968.

Artikel 6

In dit artikel is een aantal gronden opgenomen die leiden tot weigering van de aanvraag. Als niet aan alle voorwaarden wordt voldaan, zal de aanvraag afgewezen worden. Uitgangspunt is dat binnen de aanvraagtermijn een complete aanvraag wordt ingediend die voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in deze regeling. Indien dit noodzakelijk blijkt zal de minister de aanvrager de mogelijkheid bieden om de aanvraag aan te passen of aan te vullen binnen een bepaalde termijn. De aanvragen worden beoordeeld op basis van de genoemde activiteiten en of deze overeenkomen en/of aansluiten bij de activiteiten genoemd in artikel 2.

Artikel 7

In dit artikel is opgenomen welke verplichtingen de ontvanger van de specifieke uitkering heeft. Om eind 2025 te kunnen vaststellen of de specifieke uitkeringen bijgedragen hebben aan de regionale samenwerking in de uitvoering van de warmtetransitie van gemeenten, kan de minister informatie opvragen bij regio's over de voortgang van de activiteiten gedurende de looptijd van de regeling. Informatie kan ook opgevraagd worden via een evaluatie van het programma. Dit is geregeld in het eerste lid, onderdeel c, van dit artikel.

Artikel 8

In dit artikel is geregeld dat de minister een (deel van een) specifieke uitkering kan terugvorderen, als blijkt dat de uitkering niet of niet geheel vóór 1 januari 2027 is besteed. In afwijking hiervan kan de minister, als in overleg met de gemeenten en het NPLW wordt vastgesteld dat er buiten de schuld van de aanvrager om sprake is van een situatie waarin een verlenging van de termijn met ten hoogste een jaar noodzakelijk is, het restant van de specifieke uitkering terugvorderen als blijkt dat de specifieke uitkering niet of niet geheel is besteed voor 1 januari 2027.

De budgethoudende gemeente wordt gevraagd verantwoording af te leggen over de hoogte van de besteding van de aangevraagde middelen, waar de middelen aan besteed zijn en wat de planning van de activiteiten is.

Artikel 9

De verantwoording voor de besteding van de specifieke uitkering verloopt op grond van artikel 58a van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet via de jaarrekening van de gemeente en de systematiek van 'single information, single audit' (SiSa-systematiek). Indien uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat de uitkering niet of niet volledig is besteed aan de activiteiten waarvoor de uitkering is verstrekt, of niet juist is besteed, kan deze (deels) terug gevorderd worden. In dat geval is het streven deze mededeling te doen binnen een jaar nadat de eindverantwoording heeft plaatsgevonden volgens de SiSa-procedure.

Artikel 10

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2023 en vervalt met ingang van 1 januari 2027, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op specifieke uitkeringen die op grond van deze regeling vóór laatstgenoemde datum zijn verstrekt. Daarmee wordt aangesloten bij de vaste verandermomenten voor nieuwe regelgeving.

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Hugo de Jonge